

UDENRIGSMINISTERIET

Spørgsmål nr. 102
ad EUU alm. del af
28. januar 2011 fra
Folketingets Euro-
pauvalg til uden-
rigsministeren, stil-
let efter ønske fra
Niels Helveg Pe-
tersen (RV).

Udvalget udbeder sig ministerens besvarelse af følgende spørgsmål:

Spørgsmål nr. 102:

Ministeren bedes – i forlængelse af Europaudvalgets møde den 28. januar 2011 – fremsende et notat, der beskriver EU's middelhavspolitik og hvilken type støtte, som gives til hhv. Tunesien og Egypten under denne politik, samt størrelsen af eventuel økonomisk støtte.

Svar:

EU's middelhavspolitik består overordnet af en række samarbejdsinstrumenter, som har til formål at fremme udviklingen af fred, demokrati og fælles økonomisk og social fremgang i Middelhavsområdet gennem økonomisk integration og demokratiske reformer. De centrale samarbejdsinstrumenter er Unionen for Middelhavet (UfM) og EU's Naboskabspolitik (ENP).

EU's Naboskabspolitik understøttes af Det Europæiske Naboskabs og Partnerskabs Instrument (ENPI), hvorigennem de aftaler og standarder, som der opnås politisk enighed om, udmøntes. ENPI har en finansiell ramme på 12 mia. Euro for perioden 2007-2013. Inden for dette beløb blev der i den fireårige periode 2007 – 2010 anvendt 2,962 mia. Euro til de sydlige nabolande og 1,154 mia. Euro til de østlige. I perioden 2011 - 2013 er der programsat 2,802 mia. Euro til de sydlige nabolande og 1,591 mia. Euro til de østlige. Hertil kommer regionale og grænseoverskridende programmer til omtrent 3 mia. Euro.

Unionen for Middelhavet (UfM), som blev etableret i 2008, er EU's multilaterale forum for dialog og samarbejde med Middelhavspartnerlandene. Den er en videreudvikling af EuroMed-Partnerskabet (Barcelona Processen), som blev etableret i 1995. UfM har til formål at fremme etableringen af et område med fred, demokrati og fælles økonomisk og social fremgang i Middelhavsområdet gennem økonomisk integration og demokratiske reformer. Gennem fælles regionale projekter arbejdes

der for at styrke god regeringsførelse, demokrati og menneskerettigheder. Der er fokus på styrkelse af civilsamfundsorganisationer, ligestilling mellem kønnene, frihedsrettigheder samt dialog og samarbejde om valg samt tiltag til fremme af lovgivningsreformer og pluralistisk demokrati. Foruden EU-landene deltager følgende 16 lande omkring Middelhavet: Albanien, Algeriet, Bosnien and Hercegovina, Kroatien, Egypten, Israel, Jordan, Libanon, Mauretania, Monaco, Montenegro, Marokko, PA, Syrien, Tunesien og Tyrkiet.

Naboskabspolitikken (ENP) blev iværksat i 2003, i forbindelse med EU-udvidelsen i 2004. Gennem samarbejde med de nye naboer mod øst skulle man søge at undgå, at der skabtes nye skillelinjer i Europa som følge af udvidelsen af EU. Samtidig ønskede EU at styrke stabiliteten, sikkerheden og den økonomiske og sociale fremgang for alle. Naboskabspolitikken har en østlig og en sydlig dimension. Mod syd omfatter naboskabspolitikken Algeriet, Egypten, Israel, Jordan, Libanon, Libyen, Marokko, Det Palæstinensiske Selvstyre, Syrien og Tunesien.

Gennem ENP tilbydes EU's naboer et partnerskab baseret på gensidige forpligtelser i relation til fælles værdier omkring retsstatsprincipper, god regeringsførelse, menneskerettigheder og principper vedr. markedsøkonomi og bæredygtig udvikling.

Egypten

EU's forhold til Egypten er overordnet reguleret af en associeringsaftale fra 2004. Før var forholdet reguleret af en samarbejdsaftale fra 1977 (til sammenligning begyndte EU-Tunesien-samarbejdet i 1967).

Under Associeringsrådet, som er det overordnede organ (på ministerniveau) til at følge overholdelsen af Associeringsaftalens bestemmelser og gennemførelsen af handlingsplanen, er oprettet en række underudvalg for de forskellige samarbejdsområder.

Associeringsaftalen indeholder bestemmelser om at relationerne mellem partnerne skal hvile på respekt for menneskerettigheder og demokratiske principper, om politisk dialog, handel, økonomisk samarbejde, samarbejde om sociale og kulturelle spørgsmål, finansielt samarbejde m.v. Aftalen er ikke tidsbegrænset, men kan opsiges med seks måneders varsel. Aftalen indeholder også en bestemmelse om foranstaltninger i tilfælde af at en af parterne ikke overholder sine forpligtelser.

EU er Egyptens største samhandelspartner. EU er tillige en af Egyptens største donorer. I 2007-10 afsatte EU 618 mio. Euro under ENP som støtte til reformprocessen i Egypten. Hertil kommer en række projekter, som EU på anden vis støtter. Den gældende handlingsplan under associeringsaftalen opridser parternes fælles prioriteter for typisk en femårig periode. Blandt de prioriterede områder er: Styrket politisk dialog og samarbejde, styrket dialog på det sikkerhedspolitiske område (nedrustning, våbenkontrol mv.), styrkelse af (de egyptiske) institutioner for demokrati

og retssikkerhed, styrkelse af menneskerettighederne samt tiltag til styrkelse af Egyptens finanser.

Det indikative program for EU's støtte til Egypten for den følgende periode, 2011-2013, udgør 409 Euro mio. og har følgende overordnede formål: Intensivering af EU-egyptisk samarbejde indenfor politiske, økonomiske og sociale relationer med henblik på at opnå en betydelig grad af økonomiske integration, modernisering af det egyptiske samfund og udbygning af den politiske dialog og fælles værdisæt. Dette mål søges opfyldt ved at prioritere støtte til reformer inden for demokrati, menneskerettigheder, god regeringsførelse og justitsområdet, udvikle konkurrencedygtighed og produktivitet i den Egyptiske økonomi og sikre en bæredygtig udvikling med effektive sociale, økonomiske og miljømæssige reformer, herunder bedre administration af menneskelige ressourcer og naturressourcer.

I 2008 imødekom EU et egyptisk ønske om at styrke samarbejdet, og der blev truffet en principbeslutning derom. EU har dog gjort gældende, at en sådan styrkelse må finde sted baseret på den fulde gennemførelse af handlingsplanen, og at fremskridt på menneskerettigheds- og demokratiområdet vil være fundamentalt.

Se vedlagte oversigt vedr. Egypten for yderligere detaljer om allokering af midler.

Tunesien

EU og Tunesien indgik den første samarbejdsaftale i 1967. I 1995 undertegnede parterne en associeringsaftale, som trådte i kraft i 1998 og som fortsat udgør den kontraktlige ramme om det bilaterale samarbejde.

Associeringsaftalen indeholder bestemmelser om at relationerne mellem partnerne skal hvile på respekt for menneskerettigheder og demokratiske principper, om politisk dialog, handel, økonomisk samarbejde, samarbejde om sociale og kulturelle spørgsmål, finansielt samarbejde m.v. Aftalen er ikke tidsbegrænset, men kan opsiges med seks måneders varsel. Aftalen indeholder også en bestemmelse om foranstaltninger i tilfælde af at en af parterne ikke overholder sine forpligtelser.

Associeringsaftalen er udmøntet i handlingsplaner, som fastsætter konkrete mål og aktiviteter. Den aktuelle handlingsplan fra 2005 indeholder bl.a. følgende prioritetsområder: Reforme med henblik på at sikre demokrati og retsstaten, styrket dialog og samarbejde indenfor demokrati, menneskerettigheder, udenrigs- og sikkerhedspolitik samt kampen imod terrorisme under respekt for menneskerettigheder, udvikling af betingelser for udenlandske investeringer, vækst og bæredygtig udvikling, forbedring af vilkårene for et konkurrencedygtigt erhverv, udvikling af videnskabelig forskning, højere uddannelse, uddannelse generelt samt træning med henblik på et videnssamfund, samarbejde om spørgsmål vedrørende arbejdsmarkeds- og socialpolitik samt en gradvis tilnærmelse af Tunesiens lovgivning til EU's regelsæt, lettelse af handel med varer og tjenesteydelser, herunder gennem forhandling om frihandelsaftaler samt effektiv forvaltning af migrationsstrømme.

Den indikative budgetramme for EU's støtte til Tunesien for perioden 2007-2010 udgjorde 300 mio. Euro, og rammen for den følgende periode 2011-2013 udgør 240 Euro mio.

EU og Tunesien oprettede i 2008 et frihandelsområde. Samme år opnåedes fremgang i forhandlingerne om liberalisering af handel med landbrugs- og fiskerivarer.

I 2010 indledtes arbejdet med at udmønte en principbeslutning om avanceret status for Tunesien i form af en ny handlingsplan. En sådan status vil bl.a. indebære en mere omfattende politisk dialog, herunder på stats- og regeringslederniveau, mere vidtgående reformer og tilnærmelse til EU's standarder og regler samt værdier og en større forpligtelse på alle områder. Dette gælder også for demokrati og menneskerettigheder, hvor EU har givet udtryk for væsentlige forventninger overfor den daværende tunesiske regering. Forhandlingerne om den nye handlingsplan blev påbegyndt i efterår 2010, men er nu – i lyset af den politiske udvikling i landet - afbrudt indtil videre.

Som supplement til ovennævnte støtte har EU tilbudt Tunesien 17 mio. Euro til støtte for de folkelige krav om demokratiske reformer.

Se vedlagte oversigt vedr. Tunesien for yderligere detaljer om allokering af midler.